

Tussentoets NS-251B Electrodynamicica, 23 april 2010

Duur: 3 uur

Open-boek tentamen: nee

Formuleblad: ja, 1 verstrekt op tentamen en 1 zelf meegenomen (1 A4)

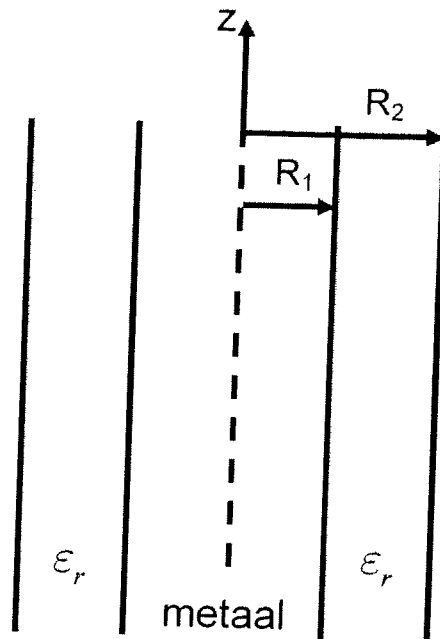
Gebruik van rekenmachine toegestaan

Normering zoals aangegeven in de opgaven

Opgaven 1, 2 en 3 s.v.p. op aparte vellen maken en ieder vel voorzien van naam

Opgave 1

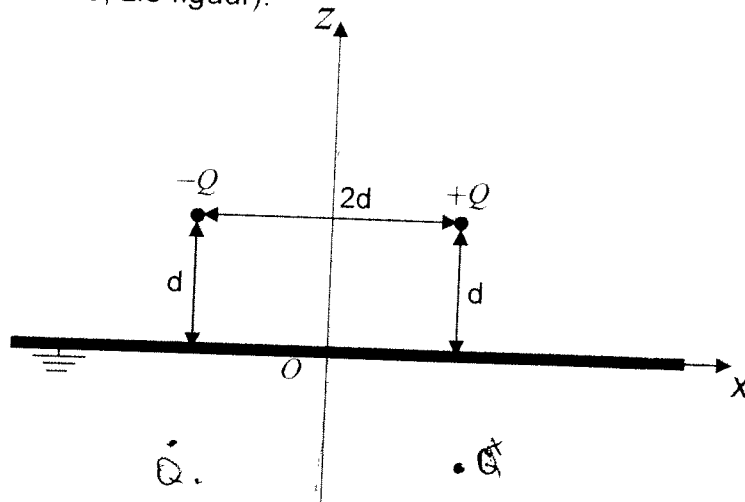
Het oppervlak van een oneindig lange, metalen cilinder is geladen met een vrije, positieve, homogene oppervlakteladingsdichtheid σ_f . De centrale as van de cilinder valt samen met de z-as; de afstand tot de z-as geven we aan met de straal r . De straal van de metalen cilinder is R_1 . De metalen cilinder is nauw omgeven door een cilinder van diëlektrisch materiaal. In de figuur is een lengtedoorsnede van een stuk van de cilinder weergegeven. Het diëlektrische materiaal bevindt zich tussen $r = R_1$ en $r = R_2$ en is van het type LIH met relatieve permittiviteit ϵ_r . Buiten de cilinder ($r > R_2$) heerst vacuüm.

- [7 punten] Bepaal het $\vec{D}$ -veld overal in de ruimte naar richting en grootte.
- [7 punten] Bereken het $\vec{E}$ -veld en de polarisatievektor $\vec{P}$ overal in de ruimte.
- [7 punten] Bereken de gebonden volumeladingsdichtheid ρ_b en de gebonden oppervlakteladingsdichtheid σ_b .
- [4 punten] Hoe groot is de totale lading (dus vrije en gebonden ladingen) van een stuk cilinder met lengte l ?
- [7 punten] Bereken de potentiaal overal in de ruimte, waarbij de potentiaal op de buitenrand van de diëlektrische cilinder 0 wordt gekozen (dus $V(R_2) = 0$).
- [3 punten] Wat is het energieverschil tussen een positieve puntlading Q op de buitenrand van de metalen cilinder en een positieve puntlading Q op de buitenrand van de diëlektrische cilinder?

Opgave 2

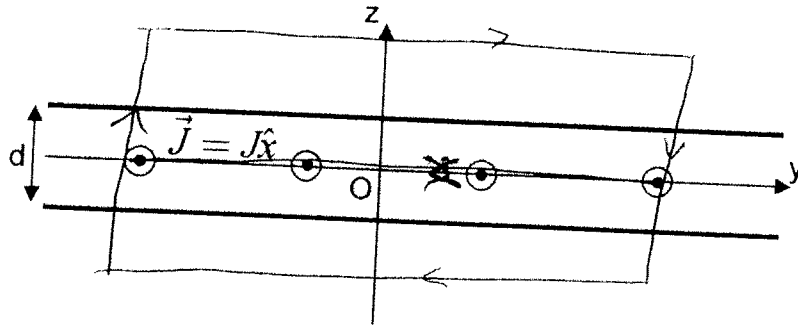
Twee puntladingen, $+Q$ en $-Q$ (met $Q > 0$), bevinden zich op afstand d van een oneindig grote, vlakke, geaarde metalen plaat. De afstand tussen de beide puntladingen is $2d$. We kiezen een assenstelsel dusdanig dat de metalen plaat in het $z=0$ vlak ligt en de beide puntladingen in het $y=0$ vlak met coördinaten $(+d, 0, +d)$ voor $+Q$ en $(-d, 0, +d)$ voor $-Q$ (voor dwarsdoorsnede, zie figuur).

- [6 punten] Met welke 4 puntladingen in vacuüm kan het $\vec{E}$ -veld in de ruimte met $z \geq 0$ beschreven worden? Geef ook aan waarom dit is toegestaan.
- [4 punten] Wat is het karakter van het $\vec{E}$ -veld op grote afstand van de oorsprong (afstand $r \gg d$)? Hoe hangt $\vec{E}$ af van deze afstand?
- [10 punten] Bepaal het $\vec{E}$ -veld naar richting en grootte op de x-as voor $x \geq 0$. Geef ook aan hoe het veld benaderd kan worden voor $x \gg d$.
- [5 punten] Bepaal de oppervlakteladingsdichtheid σ op de x-as voor $x \geq 0$. Schets het verloop van σ op de gehele x-as.
- [5 punten] Hoe groot is het $\vec{E}$ -veld op de y-as? En σ ?

Opgave 3

Door een in twee richtingen oneindig grote plaat, met dikte d , loopt een stroom met uniforme volumestroomdichtheidsvector $\vec{J}$. We kiezen de z -as loodrecht op de plaat en de x -as in de richting van de stroom (loodrecht op vlak van tekening, naar ons toe gericht; zie onderstaande figuur). De magnetische eigenschappen van de plaat mogen in deze opgave worden verwaarloosd.

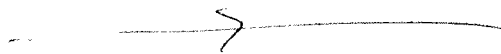
- [7 punten] Gebruik symmetrie om de richting van het $\vec{B}$ -veld overal in de ruimte te bepalen. Gebruik tevens symmetrie om te laten zien dat het $\vec{B}$ -veld in het $z=0$ vlak overal gelijk 0 is.
- [9 punten] Bereken het $\vec{B}$ -veld overal in de ruimte.
- [5 punten] Schets het verloop van het $\vec{B}$ -veld op de z -as.

Op de positieve z -as, voor $z=a$ (met $a>0.5d$), wordt een positief geladen deeltje met lading q en massa m loodrecht omhoog geschoten (in de positieve z -richting).

- [5 punten] In welk vlak gaat het deeltje bewegen? Leg uit waarom het deeltje een cirkelbaan doorloopt zolang het zich buiten de plaat bevindt.
- [9 punten] Hoe groot moet de snelheid v van het deeltje worden gekozen opdat de baan van het deeltje precies raakt aan de stroomplaat?

B

$$J = \frac{I}{m^3}$$

$$\vec{B}(z) = \frac{\mu_0 J d}{2} \begin{cases} z < -d/2 \\ z > d/2 \\ -d/2 < z < d/2 \end{cases}$$

$B(z)$